

ΛΕΙΤΩΝΑΡΙΟΝ

«...ἡμεῖς δὲ τῆ προσευχῆ καὶ τῆ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτέρησωμεν» (Πράξ στ' 4).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΦΥΛΛΟ 51

ΕΤΟΣ Ι • 2010
ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ

ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε...

«Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Παύλου, ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας».

Η μνημόνευση στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς θείας Λειτουργίας ἀποδεικνύει ὅτι χωρὶς τὸ μνημόσυνο τοῦ Ἐπισκόπου ἢ Εὐχαριστία οὐσιαστικὰ εἶναι ἀνύπαρκτος. Πρόκειται γιὰ τὸ πλέον κύριο στοιχεῖο, ποὺ ἀναδεικνύει τὴ Θεία Εὐχαριστία ἐπισκοποκεντρικὸ γεγονός στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅλοι οἱ

ζῶντες ἀναγνωρίζουν μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὡς κεφαλὴ τους «ἐν πρώτοις» τὸν Ἐπίσκοπο. Γι' αὐτὸ καὶ ἐνέχει ἀποφασιστικὴ σημασία γιὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἢ ὀρθῆ μνημόνευση τῆ στιγμῆ ἐκείνη τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου ἢ ἐκείνου «οὗ ἂν αὐτὸς ἐπιτρέψῃ», κατὰ τὴν φράση τοῦ ἀγίου Ἰγνατίου. Ὅταν τῆς θείας Λειτουργίας προΐσταται Ἀρχιερεὺς, ἀναγινώσκονται τὰ Δίπτυχα μὲ τὰ ὀνόματα τῶν κεφαλῶν ὅλων ἀνὰ τὴν οἰκουμένη Ἐκκλησιῶν, μετὰ τῶν ὁποίων βρίσκειται σὲ εὐχαριστιακὴ κοινωνία. Τὸ νόημα τῆς μνημονεύσεως δὲν εἶναι τελετουργικὸ, ἀλλὰ βαθύτατα ἐκκλησιολογικὸ. Μ' αὐτὸ δηλώνεται ὅτι κάθε Θεία Εὐχαριστία, ἢ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπο οὐσα, δὲν εἶναι ἀληθινὴ καὶ ἐγκυρῆ ἂν δὲν ἀποτελεῖ κοινωνία μὲ τὴν Εὐχαριστία ὅλων τῶν ἄλλων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Ὁ Ἐπίσκοπος,

Ζπεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσετε ὑμῖν» (Ματθ. στ' 33). Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ κόσμου εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, χωρὶς αὐτὴν ὁ κόσμος φτάνει μονάχα στὸν παραλογισμό. Μᾶς τρομάζει αὐτὸς ὁ παραλογισμὸς τοῦ κόσμου, ὄχι γιὰ τὰ κινδυνεὺ ἢ πίστη, ἀλλὰ γιὰ τὴν στρέψη τῆς «πίστη» στὸν ἑαυτό του. Ἡ παδιασμένη ἀναζήτηση ἐνὸς νοήματος δίχως Θεοῦ ὀδηγεῖ σὲ ἐσωτερικὸ ἀδιέξοδο. Κι ἕνας πολιτισμὸς ποὺ ἀνοίγει ἄπειρες δυνατότητες στὸν ἄνθρωπο, στενεύοντας ταυτόχρονα τὰ ὅρια τῆς ὑπαρξῆς του δὲν εἶναι μόνον παράλογος...

ΛΕΙΤΩΝΑΡΙΟΝ

ὡς προεστὼς τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας-Εὐχαριστίας, ἀποτελεῖ κρίκο ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς μὲ ὅλες τὶς ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐκκλησίες. Ὁ Ἐπίσκοπος δὲν εἶναι τὸ κέντρο ἐνότητος μόνον τῆς δικῆς του τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ὁ κρίκος ποὺ συνδέει μεταξὺ τους ὅλες τὶς τοπικὲς Ἐκκλησίες σὲ μίαν ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἄλλωστε καὶ

Ἡ Διαλεκτικὴ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου

Τρεῖς εἶναι οἱ πύλες τῆς ζωῆς, ἀπὸ τίς ὁποῖες μπαίνει καὶ βγαίνει ὁ ἄνθρωπος στὸν παρόντα κόσμος : ἡ γέννησις, ὁ γάμος καὶ ὁ θάνατος. Εἶναι τρεῖς σταθμοί, πού σημαδεύουν τὴν φυσικὴ του τροχιά στὴν γήϊνη αὐτὴ ζωὴ. Εἶναι τρία μυστήρια τῆς ὑπάρξεως! Καὶ στὰ τρία αὐτὰ γεγονότα, ὑπάρχει ἡ διαλεκτικὴ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Καὶ πρῶτον:

α) Ἡ γέννησις! Τὸ γεγονός αὐτὸ σηματοδοτεῖ τὴν εἴσοδο τοῦ ἀνθρώπου στὴν παροῦσα

ζωή. Προέρχεται ὁμως ἀπὸ ἓνα φαινομενικὸ «θάνατο»!

Διότι, ὅπως λέγει ἡ ἐπιστήμη, τὸ ἀνθρώπινο «σπέρμα», κρυπτόμενο μέσα στὴν μήτρα

Ἀρχιμ. Ἀθηνάγορα Καραμαντζάνη

τῆς μητέρας, (σάν σέ ἄλλη γῆ) εἶναι σάν νά θάπτεται. Ἐπὶ ἑννέα μῆνες κυφορούμενο τὸ ἔμβρυο μέσα στοῦ σκότος, εἶναι σάν νά ζῆ ἓνα ζωηφόρο θάνατο, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θά ξεπληθίσῃ μιὰ νέα ζωὴ, ὅπως ὁ Κύριος εἶπε : «... ἐάν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει, ἐάν δέ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει...» (Ἰω. 12,24).

Ἐπὶ ἔχουν δυστυχῶς κάποιοι, (γονεῖς, ἰατροὶ κ.ἄ.) πού δέν ἐπιτρέπουν στή νέα ζωὴ νά δῆ τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἓνα θάνατο, τὴν στέλλουν στὸν ἄλλο! ...

Ἐχουν ὁμως αὐτὸ τὸ δικαίωμα ;

Οἱ συνήθειες προφάσεις τους ὅτι δῆθεν, κατὰ τοὺς πρῶτους μῆνες τὸ ἔμβρυο, δέν εἶναι πλήρης ἄνθρωπος, διαψεύδονται παταγωδῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη τῆς γενετικῆς, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοὺς θεοπνεύστους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι διακηρύσσουν ὅτι «ἐξ ἄκρας συλλήψεως» τὸ ἀνθρώπινο ἔμβρυο εἶναι ἄνθρωπος «μέγα καλὸ καὶ πρῶτο»! Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης βρον-

τοφωνεῖ : «οὔτε προϋπάρχει τοῦ σώματος ἢ ψυχῆ, οὔτε προκατασκευάζεται τῆς ψυχῆς τὸ σῶμα, ἀλλὰ ὁμοχρόνως ἐν τῇ ζωῇ γίνονται».

Πατέρας διηγεῖται ὅτι, ὅταν ἡ γυναίκα του ἔμεινε ἐγκυος στοῦ τέταρτο παιδί τους, σκέφθηκαν νά μὴ τὸ κρατήσουν. Ἐπισκέφθηκαν λοιπὸν τὸν γυναικολόγο ἰατρό τους, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τοὺς ἄκουσε, τοὺς εἶπε : «Ἀφοῦ θέλετε νά ἔχετε τρία παιδιά καὶ τὰ τέσσερα σᾶς φαίνονται πολλὰ, γιατί δέν κάνετε κάτι ἄλλο; Ἄν σκοτώσουμε αὐτὸ, θά βάλουμε σέ κίνδυνο καὶ τὴν γυναίκα σου. Δέν σκοτώνεις καλύτερα ἓνα ἀπὸ τὰ τρία πού ἔχεις (τό μικρότερο) καὶ νά ἀφήσουμε αὐτὸ νά γεννηθῆ; Ἔτσι, καὶ τρία παιδιά θά ἔχῃς πάλι, καὶ ἡ γυναίκα σου δέν θά διατρέξῃ κανένα κίνδυνο!» «Ὅταν ἄκουσα αὐτὰ - λέει ὁ πατέρας - ἀνατρίχιασα. Νόμισα ὅτι ἔπεσε κεραυνὸς στοῦ κεφάλι μου. Τότε κατάλαβα τί πῆγαινα νά κάνω. Καλὰ γιατρέ μου - τοῦ εἶπα. Ἐχεις δίκιο. Σ' εὐχαριστῶ. Τὸ παιδί θά τὸ κρατήσουμε»!!!... Εὐγε! καὶ στοὺς γονεῖς καὶ στὸν γιατρό!...

β) Δεύτερον: Ὁ Γάμος.

«Τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον», ὅπως θά πῆ ὁ Παῦλος (Ἐφεσ. 5,32), βρίσκεται καὶ αὐτὸς σέ διαλεκτικὴ σχέσι μὲ τὸν θάνατο, εἶναι δέ τὸ μόνον γεγονός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἄλλα δύο - γέννησι καὶ θάνατο - πού κανεῖς τὸ ἀποφασίζει ἀπολύτως μόνος του.

ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

Κωδικὸς ἐντύπου: 6510

Ἰδιοκτήτης-Ἐκδότης

Ἰ.Μ. Σερβίων καὶ Κοζάνης

Διευθυντής

ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος

Ἐπεμελητής

π. Χρήστος Ζαχαράκης

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

Ζήσης Μπέλλος

Παναγιώτης Καραγιάννης

Παναγιώτης Βολάκης

Μιχάλης Κρανιώτης

Εὐθυμία Γαβριηλίδου-Καραγιάννη

Κατερίνα Πενιρτζή-Ζαχαράκη

Διεύθυνση

«ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ».

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων & Κοζάνης

Γκέρτσου 53, 501 00 ΚΟΖΑΝΗ

Τηλ.: 24610 36050, 24610 34949,

FAX: 24610 40026

Internet: www.imsk.gr

e-mail: leimwnarionimsk@yahoo.com

Δωρεές, χορηγίες, συνδρομές

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων & Κοζάνης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΜΕΛΙΣΣΑ»

ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τηλ.: 23970 23313, Fax: 23970 21754

Κατά τούς Πατέρας, ὁ γάμος θεσπίσθηκε ἀπό τόν Θεό, οἰκονομικῶς, μετά τήν πτώσι «εἰς διαδοχήν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων», προλαμβάνοντας τόν ἀφανισμό τους. «Καί γάρ καί ὁ γάμος αὐτός - διδάσκει ὁ Οὐρανοφάντωρ Βασίλειος - τῷ ἀποθνήσκειν ἐστί παραμυθία. Διότι γάρ εἰς τό παντελές παραμένειν (τόν ἄνθρωπον) οὐκ ἐνῆν, τῇ διαδοχῇ τοῦ γένους τό πρός τόν βίον διαρκές ὁ Δημιουργός ἐμπαχάνησατο» (διά τῆς γεννήσεως ἀπογόνων).

Ἐπομένως καί ὁ γάμος ἀποτελεῖ τό ἀλεξητήριο τοῦ θανάτου.

Συγχρόνως ὅμως ὁ γάμος, σηματοδοτώντας τήν ἀρχή μιᾶς νέας πορείας ζωῆς, δέν παύει νά εἶναι καί πρέπει νά εἶναι, ἕνα τέλος (θάνατος) ὄλων ἐκείνων τῶν φθοροποιῶν στοιχείων, πού σάν ἄλλοι «κάνθαροι», συνήθως κατατρῶγουν τίς ζωογόνες ρίζες του. Οἱ νεόννηφοι, μέ τήν ἐν Κυρίῳ ἐνωσί τους, καλοῦνται νά βιώσουν, ἀγωνιζόμενοι, τόν θάνατο τοῦ ἐγώισμοῦ, τῆς φιλαυτίας καί τῶν προσωπικῶν ἀδυναμιῶν τους! Ἐτσι τό ἐγώ καί τό σύ, μεταβάλλεται σέ ἐμεῖς, ἐξοβελίζοντας τό ἐμόν καί τό σόν! Ἀπό τήν ὥρα ἀκριβῶς ἐκείνη κάτι καινούργιο ἀναδύεται : τό «ἀνδρόγυνο», "ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλά σάρξ μία", ὅπως διαβεβαιώνει καί ὁ Κύριος, (Ματθ. 19,6).

Ἀπό τώρα ὁ καθένας καλεῖται νά γίνῃ ὁ «ἀχθοφόρος» τοῦ ἄλλου, κατά τό παράγγελμα τοῦ Παύλου : «ἀλλήλων τά βάρη βαστάζετε καί οὕτως ἀναπληρώσατε τόν νόμον τοῦ Χριστοῦ, (Γαλ. 6,2)».

Γι' αὐτό ἄλλωστε καί ὁ Γάμος καλεῖται «συζυγία», ἐπειδή καί

οἱ δύο ἀπό κοινοῦ καλοῦνται νά σκώσουν στούς ὤμους των «τόν χρυστόν ζυγόν τοῦ Κυρίου», ἥτοι τόν νόμο τῆς ἀγάπης.

Ἀργότερα θά ἔλθουν καί τά παιδιά, ὡς καρπός αὐτῆς τῆς ἀγάπης. Ἀλλά καί ἐδῶ ἔχουμε τήν διαπλοκή τῆς ζωῆς μέ τόν θάνατο. Ἡ γέννησις ἐνός παιδιοῦ, πρόξενος βεβαίως χαρᾶς μεγάλης «ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τόν κόσμον», δέν παύη ὅμως νά ἀποτελεῖ καί τήν φθορά τῶν γονέων!...

Μέ τόν ἀγῶνα τῆς διατροφῆς καί ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν, οἱ γονεῖς βιώνουν ἀπό τήν πλευρά τους τό τοῦ Προδρόμου : «αὐτόν δεῖ αὐξάνειν ἐμέ δέ ἐλαττοῦσθαι», (Ιω. 3,30). Ἡ ζωῆ πλέον διαβιβάζεται στά παιδιά! Ὅμως, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν παιδιῶν καί οἱ γονεῖς τρόπον τινά, ἀνασταίνονται καί εἶναι σάν νά ξαναζοῦν. Συμβαίνει καί ἐδῶ ἕνας ἄλλος «ζωηφόρος θάνατος».

γ) Τρίτον : Ὁ Θάνατος! Τό τόσο ἀνεπιθύμητο αὐτό γεγονός καί ὄντως «φοβερώτατον μυστήριο», δέν ἦταν τό πρῶτο θέλημα τοῦ Πλάστου μας, ἀλλά «ἐκ παραβάσεως» εἰσῆλθε στόν κόσμο. Ἐκτοτε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πληρώνουμε τόν φόρο τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου. «Πῶς παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ - ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας - πῶς συνεζεύχθημεν τῷ θανάτῳ» ;!

Ὅμως ὁ θάνατος δέν εἶναι μόνο ἕνα τέλος ἀλλά καί μία νέα ἀρχή. Εἶναι πύλη καί ὁδός πρός ἕνα ἄλλον τρόπο ὑπάρξεως! Εἶναι ἡ «γενέθλιος ἡμέρα», κατά τόν Ἅγιο Ἰγνάτιο τόν Θεοφόρο!...

Λοιπόν, «ὁ θάνατος - διδάσκει ὁ Καθηγητής τῆς Ἐρήμου Μ. Ἀντώνιος - νοούμενος τοῖς

ἄνθρωποις ἀθανασία ἐστί - καί γι' αὐτό - τοῦτον τόν θάνατον οὐ χρεὶ φοβεῖσθαι».

Ἐτσι, ἡ ζωῆ αὐτή μᾶς ὁδηγεῖ στόν θάνατο ἀλλά καί ὁ θάνατος μᾶς «διαπορθημεύει» στήν ἄνω πατρίδα : «μεταβεβήκαμεν γάρ ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν», κατά τήν ἀψευδῆ δήλωσι τοῦ Κυρίου (Ιω. 5,24).

Παρά ταῦτα ὅμως ὁ ἄνθρωπος πολλάκις, ἐν τῇ ἀφροσύνη του, ἀπομακρυνόμενος στήν παροῦσα ζωῆ ἀπό τόν Θεό, βυθίζει τόν ἑαυτό του στόν ὠκεανό μιᾶς «νεκρᾶς» ζωῆς, πού δέν εἶναι παρά ἕνα φάσμα ζωῆς. Αὐτό τονίζει καί ὁ Ἱερός Χρυσόστομος : «Πολλοί - λέγει - τῶν δοκούντων ζῆν τῶν νεκρῶν οὐδέν διαφέρουσι!» ...

Ἐτσι ἡ ζωῆ διαπλέκεται καί πάλι μέ τόν θάνατο!

Ἀπό τίς διαπλοκές αὐτές μᾶς ἐλευθέρωσε ὁ Χριστός, μιά γιά πάντα, μέ τήν Ἀνάστασί Του, νικώντας τόν θάνατο καί μεταβάλλοντάς τον σέ πλούσιο περίσσευμα ζωῆς, «ἐγώ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καί περισσόν ἔχωσι (Ιω. 10,10) .

Λοιπόν, «Ἀνέστη Χριστός καί ζωῆ πολιτεύεται». Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας !!!...

Τί σημαίνει νά είσαι χριστιανός στόν 21^ο αἰώνα*

Β΄

Τρίτον, τό κεντρικό θέμα τῆς νεωτερικότητας, πού ἀναφέραμε πρὶν, ἦταν ἡ ἀνάδειξη τοῦ ἀτόμου γιά αὐτό καί χαιρετίστηκε ὡς τό νέο «εὐαγγέλιο» τῶν νέων χρόνων. Γι' αὐτό καί ἡ ἀδεία εἶναι γνώρισμα τῶν νέων χρόνων. Ἡ νεωτερικότητα ὑποσχέθηκε ὅτι θά ἐλευθερώσει τόν ἄνθρωπο ἀπό τή σκλαβιά τῆς ομάδας, φυσικά καί τῆς θρησκευτικῆς ομάδας. Καί σήμερα βέβαια ὁ ἄνθρωπος εἶναι μέλος διαφόρων ομάδων. Τότε ὅμως καθοριζόταν ἀπό τήν ομάδα, δέν ἦταν ἀπλῶς μέλος. Δέν μπορούσε εὐκόλα νά διαθέσει τόν ἑαυτό του ὅπως ἤθελε αὐτός, νά πάρει ἀποφάσεις γιά τόν ἑαυτό του ὅπως ἤθελε, ἔπρεπε νά ὑπακούει στήν ομάδα. Πρὶν ἀπό 50 ἢ 100 χρόνια στόν τόπο μας ὁ ἄνθρωπος δέν μπορούσε νά πάρει ἀποφάσεις πού θά τόν διαφοροποιούσαν ἀπό τό χωριό, τό σόι, τήν κοινωνία. Γιά παράδειγμα, οἱ ἄνθρωποι δέν μπορούσαν νά διαλέξουν γιά σύντροφο αὐτόν πού ἤθελαν, ἔπρεπε νά τόν ἐγκρίνουν οἱ γονεῖς ἢ ἀποφάσιζαν αὐτοί. Ἐνα καλό τῆς νεωτερικότητας ἦταν καί αὐτό, ὅτι ἔδωσε περισσότερη ἐλευθερία. Στήν ἐποχή μας φτάσαμε ὅμως στήν κατάχρηση τοῦ ἀτόμου, φτάσαμε νά μιλάμε γιά ἀτομισμό. Ἀπό

πλευρᾶς χριστιανικῆς ποιό ἀπό τά δύο μοντέλα ἰσχύει;

Ὅταν κάποιος εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας καθορίζεται ἀπό τήν ομάδα, τή συλλογικότητα, ἢ καθορίζεται ὡς ἄτομο; Κανονικά κανένα ἀπό τά

π. Βασιλείου Θερμοῦ

δύο δέν θά πρέπει νά συμβαίνει. Διότι καδετί πού παράγει ὁ ἄνθρωπος, κάθε ἐξέλιξη ἱστορική πρέπει νά βαπτισθεῖ μέσα στήν Ἐκκλησία. Καί τό ἄτομο ὅταν βαπτισθεῖ μέσα στήν Ἐκκλησία γίνεται πρόσωπο. Ἡ θεολογία μίλησε πολύ γιά τά πρόσωπα, νοιάζεται γι' αὐτά. Σκεφθῆτε 2000 χρόνια πρὶν, τότε πού κυριαρχοῦσαν οἱ συλλογικότητες, νά λέει ὁ Χριστός «ἄν ἕνας βοσκός ἔχει ἑκατό πρόβατα καί τό ἕνα χαθεῖ, θά ἐγκαταλείψει τά 99 καί θά τό ψάξει»! Δηλαδή ἀπό πολύ νωρίς ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ἀναδείξει τήν ἀξία τοῦ προσώπου. Ὅμως αὐτό δέν μπορούσε εὐρύτερα νά φανῆ τότε διότι οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν μέσα σέ συλλογικότητα καί δέν μπορούσαν νά καταλάβουν τή σημασία τοῦ προσώπου, ἐπειδή γι' αὐτούς μετροῦσε ἡ ομάδα, ἢ συλλογικότητα. Ὅμως οἱ σπόροι ὑπῆρχαν. Ὅλη ἡ θεολογία μας βασίζεται στά πρό-

σωπα, τά πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τῶν Ἁγίων.

Ἐπομένως μία πρόκληση τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ προσώπου. Χρειάζεται δηλαδή νά πάρουμε ὅ,τι καλό στοιχεῖο ἔφερε ἡ νεωτερικότητα ὡς πρὸς τό ἄτομο καί νά πετάξουμε ὅ,τι ἄσχημο στοιχεῖο ὑπάρχει, γιά νά βαπτίσουμε αὐτό τό ἄτομο μέσα στήν Ἐκκλησία μας καί νά γίνει πρόσωπο. Τί σημαίνει αὐτό πρακτικά; Τά πρόσωπα εἶναι στραμμένα τό ἕνα πρὸς τό ἄλλο, («πρὸς» καί «ὄψη»: «πρόσωπο»), κάτι πού εἶναι ταυτόσημο μέ τήν ἀγάπη. Εἶμαι πρόσωπο ἐπειδή ἀγαπῶ κι ἐπειδή μέ ἀγαποῦν. Αὐτά εἶναι ἀλληλένδετα.

Ὁραία. Πόσο πολύ ἀγαποῦμε; Ἀγαποῦμε ὥστε νά γίνουμε ἕνα; Ἀγαποῦμε τόσο πολύ ὥστε νά ἐξαφανίσουμε τήν προσωπικότητά μας δῆθεν γιά τό καλό τοῦ ἄλλου; Ἀγαποῦμε τόσο πολύ ὥστε νά πάθουμε κατάθλιψη ἂν τό παιδί μας παντρευτεῖ καί πάει νά ζήσει μακριά μας; Ἄν νάί, αὐτό σημαίνει ὅτι δέν μόρεσα νά ἀποχωριστῶ τό παιδί μου καί νά γίνω ἕνας ὄριμος ἄνθρωπος. Παραμένω φαντασιακά κολλημένος μέ τό παιδί μου. Τί μᾶς λένε αὐτά τά παραδείγματα; Μᾶς εἰσάγουν στήν ἔννοια τῶν ὀρίων. Τά

* Εἰσήγηση στήν ἡμερίδα πού διοργάνωσε γιά τοὺς κατηχητές τὸ Γραφεῖο Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καί Κοζάνης στίς 13-3-2010.

πρόσωπα αγαπούν αλλά έχουν και ὅρια. Δέν γίνονται ἕνα μείγμα, νά μήν ξεχωρίζεις πού ἀρχίζει τό ἕνα καί πού ἀρχίζει τό ἄλλο, γιατί τότε καί τά δύο πρόσωπα ἔχουν ἐξαφανιστεῖ.

Τό ἐπιτυχημένο ζευγάρι δέν εἶναι αὐτό πού δέν ξεχωρίζεις ποιός εἶναι ὁ ἕνας καί ποιός ὁ ἄλλος, οὔτε καί ἡ καλή σχέση γονιοῦ καί παιδιοῦ εἶναι ἐκείνη ὅπου μετατρέπονται σέ ἕνα κρᾶμα, ἀλλά εἶναι ὅταν τά πρόσωπα κρατοῦν τά ὅριά τους. Ταυτόχρονα αὐτά τά ὅρια δέν εἶναι ἀποξένωση, εἶναι ἀγάπη. Μόνο ὅταν ἔχεις ὅρια μπορεῖς νά δώσεις καί νά πάρεις ἀγάπη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ἑνός φιλοσοφικοῦ συστήματος τό ὁποῖο καταργεῖ τά ὅρια τοῦ προσώπου καί ἔτσι καταργεῖ τό πρόσωπο, εἶναι ἡ περιβόητη «Νέα Ἐποχή». Τό ἰδανικό της εἶναι ὅτι ὅλα εἶναι ἕνα μείγμα, δέν ὑπάρχουν πρόσωπα, εἶναι ὅλα μία οὐσία. Νά ἐνωθεῖ ὁ ἄνθρωπος μέ τήν οὐσία τοῦ Σύμπαντος ἀφοῦ εἴμαστε μόρια ἑνός τεράστιου Ὁλου. Βέβαια αὐτό προκύπτει ἀπό ἀνατολικές δρησκεῖες. Ἐπομένως, μία πρόσκληση πού μᾶς ἀπευθύνει ὁ 21ος αἰώνας, στόν ὁποῖο ἀνθεῖ ἡ Νέα Ἐποχή, ἀλλά καί ἐπειδή βλέπουμε νά φτάνει στό ἔσχατο ὅριο ὁ ἀτομισμός, εἶναι: Ἀγάπη χωρίς ὅρια ἀλλά μέ ὅρια τοῦ προσώπου. Δηλαδή ἀνάδειξη καί τιμή τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου.

Καί τέταρτο καί τελευταῖο τοῦ τί σημαίνει νά εἶσαι χριστιανός στόν 21ο αἰώνα. Τά τελευταῖα δύο μισά χιλιάδες χρόνια πολλοί ἄνθρωποι προσπάθησαν νά τηρήσουν τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, νά ζή-

σουν ὅπως προτείνει ὁ Θεός. Στήν συντριπτική τους πλειοψηφία αὐτό τό ἔκαναν ἐπειδή Τόν φοβοῦνταν. Τό κίνητρό τους ἦταν ὁ φόβος, ἡ ἕνα ἄλλο πολύ συνηθισμένο κίνητρο, ὁ πουριτανισμός. Δηλαδή, προσπαθῶ νά ἔχω ἐγκράτεια ἐπειδή τό σέξ καί τό σῶμα εἶναι κακό, ἡ ἐπειδή τό νά χαίρεσαι εἶναι κακό. Ἡ ἀνθρωπότητα, χωρίς ὑπερβολή, δεινοπάθησε ἀπό τόν χριστιανισμό πού εἶχε ἐσφαλμένα κίνητρα, πού ἔκανε τό καλό γιά λάθος λόγους.

Ἐπομένως εἶναι καιρός στήν ἐποχή πού ζοῦμε νά ἀνακαλύψουμε ἕνα καινούργιο κίνητρο γιά νά εἴμαστε κοντά στό Θεό. Δέν εἶναι καθόλου καινούργιο, εἶναι πάρα πολύ παλιό γιατί τό διατύπωσε ὁ Χριστός, ἀλλά δυστυχῶς ἐλάχιστοι τό ἀκολουθοῦν: εἶναι ἡ ἀγάπη καί ἡ εὐγνωμοσύνη.

Δηλαδή δέν εἴμαστε κοντά στό Θεό ἐπειδή οἱ ἀπολαύσεις εἶναι κακές καί ζητοῦμε νά πᾶμε κάπου ὅπου οἱ ἀπολαύσεις εἶναι λίγες. Οὔτε εἴμαστε κοντά Του γιατί Τόν φοβόμαστε, γιά νά μή μᾶς τιμωρήσει. Εἴμαστε κοντά στό Θεό ἐπειδή ἔχουμε αἰσθανθεῖ ὅτι μᾶς ἀγαπάει. Ἀπό εὐγνωμοσύνη καί ἀπό ἀγάπη λοιπόν προσπαθοῦμε νά τηρήσουμε τίς ἐντολές Του.

Στήν πρώτη περίπτωση λέμε: τηρῶ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ γιά νά λάβω τή Χάρη Του ὡς ἀνταμοιβή. Στή δεύτερη περίπτωση λέμε: ἔχω λάβει τή Χάρη τοῦ Θεοῦ καί τή σωτηρία μου ἀπό τά ἔργα τῆς θείας οἰκονομίας καθώς καί μέ τό Ἅγιο Βάπτισμα καί τό Χρίσμα, ὁπότε καί ἐγώ ἀπό εὐγνωμοσύνη καί ἀγάπη γι'

αὐτά πού ἔλαβα τηρῶ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, Τόν ἐμπιστεύομαι καί κάνω αὐτά πού λέει.

Μέ τόν ἴδιο τρόπο ἕνα ζευγάρι πού ἀγαπιέται, ἀπό εὐγνωμοσύνη ἀγαπιέται κάθε μέρα ὅλο καί περισσότερο, ἀπό εὐγνωμοσύνη γιά ὅ,τι κάνει ὁ καθένας γιά τόν ἄλλο. Ἔχω τή γνώμη ὅτι, ἂν ἱστορικά δέν τά κατάφερε ὁ Χριστιανισμός ὡς τώρα, ὅπως λένε μερικοί (καί πιστεύω ὅτι ἔχουν δίκιο, μέ τήν ἔννοια ὅτι δέν ἔχουμε φτάσει σέ μία μεταχριστιανική ἐποχή ὅπως λέγεται, διότι δέν πρόλαβε καν νά γίνει χριστιανική), αὐτή ἡ ἀποτυχία ἐγινε ἐπειδή τά κίνητρα νά εἶσαι χριστιανός ἦταν προβληματικά. Γι' αὐτό καί οἱ μουσουλμάνοι καί ἄλλες δρησκεῖες βλέπουν αὐτήν τήν κατάσταση καί λένε «τί χριστιανικές κοινωνίες εἴστε ἐσεῖς; τί κάνατε μέσα στήν ἱστορία; γιατί τόση βία;» Διότι τό προβληματικό κίνητρο θά καταλήξει σέ προβληματικό ἀποτέλεσμα, σέ κακή συμπεριφορά τῶν χριστιανῶν.

Εἶναι καιρός ὡς Ἐκκλησία νά καλλιεργήσουμε τό κίνητρο τῆς ἀγάπης καί τῆς εὐγνωμοσύνης, πού εἶναι τό μόνο οὐσιαστικό καί ἀληθινό. Καί τά ἄλλα κίνητρα βέβαια εἶναι χρήσιμα γιά ἀρχή. Κάποιος μπορεῖ νά μπεῖ στήν Ἐκκλησία στήν ἀρχή μέ τό κίνητρο τοῦ φόβου, ἀλλά αὐτό πρέπει νά εἶναι ἕνα σκαλοπάτι γιά νά περάσει κάποτε στό κίνητρο τῆς ἀγάπης. Τότε πιστεύω ὅτι μία τέτοια χριστιανική βίωση θά ἀποτελεῖ ἀπό μόνη της μία ἀληθινή μαρτυρία καί ἱεραποστολή, χωρίς νά λέμε πολλά λόγια οἱ χριστιανοί. Θά μιλά ἡ ζωή τους καί θά ἔλκουν

καί ἄλλους κοντά στό Χριστό. «Ἐρχου καί ἴδε».

Ἐγώ ξεχώρισα αὐτές τίς τέσσαρες προσκλήσεις πού μᾶς ἀπευθύνει ὁ Θεός κατά τόν 21ο αἰώνα. Ἐννοεῖται ὅτι γιά νά μπορέσουμε νά ἀνταποκριθοῦμε σ αὐτές τίς προσκλήσεις, πέρα ἀπό τόν προσωπικό ἀγώνα, τή βούληση καί τήν προσευχή καί τή συμμετοχή στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας πού εἶναι ἀπαραίτητα αὐτά ὡς βασικά, χρειάζεται καί μελέτη. Χρειάζεται νά καταρτιστοῦμε βαδύτερα.

Ἐδῶ ἔχουμε μία εὐλογία τῆς ἐποχῆς μας, κάτι πού οὔτε στά ὄνειρά τους δέν τό εἶχαν δεῖ οἱ προηγούμενοι πρὶν 30 καί 50 χρόνια: τά βιβλία πού κυκλοφοροῦν, οἱ δυνατότητες νά ἀκούσουμε ὁμιλίες, νά συμβουλευτοῦμε κάποιον, εἶναι εὐκαιρίες πού μᾶς ἐπιτρέπουν νά καταρτιστοῦμε περισσότερο. Ζοῦμε ἀνάμεσα σέ μία ἀφθονία βιβλίων τά ὁποῖα βοηθοῦν οὐσιαστικά ἐκεῖνον πού πραγματικά θέλει νά ζήσει ὅπως ὁ Θεός προτείνει. Ὁ καταρτισμός μας θά εἶναι ἕνα ἀντίδοτο στή σύγχυση πού επικρατεῖ γύρω μας καί στή σύγχυση πού ἐνδεχομένως πήραμε ἀπό τό σπίτι μας, γιατί ἄς μή νομίζουμε ὅτι ὅπως μάθαμε τά πράγματα ἀπό τούς γονεῖς μας καί ἀπό τή γαλιά μας, εἶναι ἔτσι ὅπως ὁ Θεός τά ἐννοεῖ.

Καί ἐπειδή κατακλυζόμαστε ἀπό πάρα πολλές πληροφορίες ἔξωθεν, χρειάζεται νά βρίσκουμε ἐμεῖς πρόθυμα τόν χρόνο καί νά τόν ἀφιερώνουμε στό νά μελετοῦμε βιβλία τά ὁποῖα θά μᾶς ξεκαθαρίσουν ζητήματα τῆς πίστεως καί θά μᾶς βοηθήσουν νά ἀνταποκριθοῦμε σ' αὐτή τήν πρό-

σκληση τοῦ Θεοῦ. Ἀνταποκρινόμενοι δηλαδή, στίς ἰδιαιτερότητες τῆς ἐποχῆς μας, χωρίς νά πάψουμε νά εἴμαστε παιδιά της, κάτι πού δέν μπορεῖ νά τό ἀποφύγει κανένας, θά ἐπιτύχουμε νά μεταφέρουμε στήν ἐποχή μας τό ἦθος πού προέρχεται ἀπό τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ χριστιανός δέν καλεῖται νά ἀλλάξει ἐποχή. Δέν εἶναι ὀρθό νά λέμε «ἄχ, τί ὠραία ἐποχή ἦταν ἐκεῖνη, τί ὠραία νά ζούσαμε τότε!» Ὁ χριστιανός καλεῖται νά ζήσει στήν ἐποχή πού βρίσκεται, νά τήν κάνει πατρίδα του, νά τήν κάνει δική του, ἀλλά ταυτόχρονα νά ξέρει ὅτι καμία πατρίδα δέν εἶναι μόνιμη. Ἐκφράζει καί διώνει στή συγκεκριμένη ἐποχή τό ἦθος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τό ἦθος πού ἔρχεται ἀπό τά Ἔσχατα. Γιά νά τό καταλάβετε, σάν νά ἔχετε ἕνα σπίτι καί ἀπό τό διπλανό οἰκόπεδο φθάνουν κοντά σας τά κλαδιά ἀπό ἕνα δένδρο καί μπορεῖτε νά κόβετε καρπούς καί νά τρῶτε. Αὐτό εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐρχεται ἀπό τό μέλλον ἀλλά τούς καρπούς της μποροῦμε νά τούς γευτοῦμε ἀπό αὐτήν τήν Ζωή. Δέν μᾶς ἀνήκουν ἡ Ἐκκλησία καί ἡ ἀλήθεια, βρίσκονται σέ ἄλλο «οἰκόπεδο», καί οὐδεὶς ἔχει τό δικαίωμα νά συμπεριφέρεται σάν νά τοῦ ἀνήκουν. Ἀλλά αὐτό τό ἄρωμα καί ἡ γεύση τῶν Ἐσχάτων μπορεῖ νά φτάσει μέχρι τήν ἐποχή μας, ὁποιαδήποτε καί ἂν εἶναι ἡ ἐποχή αὐτή, ὅτιδήποτε καί ἂν φέρει καί ὁ 21ος αἰώνας καί οἱ ἐπόμενοι. Ἄν αὐτές τίς ἀλήθειες τίς βιώσουμε στήν πράξη ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, θά γίνουμε ἱκανοί νά τίς μεταδώσουμε καί στοὺς νεώτερους.

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1

ὑπάρχει τὸ Συνοδικὸ σύστημα στὴν Ἐκκλησία, στὸ ὁποῖο συμμετέχουν μόνον ἐπίσκοποι. Πρόκειται γιὰ ἕνα σύστημα ἐνότητας ὄλων τῶν τοποικῶν Ἐκκλησιῶν, διὰ μέσου τῶν προεστώτων τῆς Θείας Εὐχαριστίας κάθε Ἐκκλησίας. Ἔτσι, ἐμμέσως, κάθε Σύνοδος ἀποτελεῖ εὐχαριστιακὸ γεγονός, ἔκφραση τῆς μίας ἀνὰ τὴν οἰκουμένη Θείας Εὐχαριστίας.

Στὴν ἱερὴ μνήμη τῶν πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ μὲ ἀφορμὴ τὴν ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ.κ. Παύλου, συναχθίκαμε καὶ φέτος κλῆρος καὶ λαὸς στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης τῆς πόλεώς μας. Ἡ σύναξη αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀπλὴ τιμητικὴ φιλοφρόνηση πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Ἐπισκόπου μας, ἀλλὰ φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ τὸ Μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν παραμονὴ, Δευτέρα 28 Ἰουνίου καὶ ὥρα 7 μ.μ. ἐψάλλη ὁ Πανηγυρικὸς Πολυαρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κασσανδρείας κ.κ. Νικοδήμου. Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καστορίας κ.κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος καὶ ὁμίλησε, καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας.

Τὴν κυριώνυμο ἡμέρα τελέσθηκε Πανηγυρικὸ Πολυαρχιερατικὸ Συλλεῖτουργο, ἱεουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ.κ. Παύλου, Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ.κ. Θεοκλήτου, Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ.κ. Ἰωὴλ καὶ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ.κ. Ἐμμανουὴλ.

π. Δημήτριος Χαρισίου

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Β'

Η αίσιοδοξία αυτή δεν μπορεί όμως να πραγματοποιηθεί, αν δεν λειτουργήσουμε σύμφωνα με τις δυνατότητες των παιδιών που έχουμε να κατηχήσουμε. Αν δεν μιλήσουμε τη γλώσσα που καταλαβαίνουν. Αν δεν αντιλήσουμε ύλικό και προβληματισμούς από την ίδια τους τη ζωή. Αυτό σημαίνει να είμαστε σύγχρονοι. Μέ όποιο θέμα κι αν ασχολούμαστε, από όπου κι αν είναι οι πηγές μας, δεν μπορούμε να μένουμε προσκολλημένοι στον κατηχητικό λόγο και τρόπο του παρελθόντος. Στην ηθικολογία και στο κήρυγμα. Ο κατηχητικός λόγος δεν μπορεί να φαντάζει εκτός της ζωής.

Στην προσπάθεια αυτή πάντοτε υπάρχει ένας φόβος. Αυτός της έκκοσμίκευσης. Έμφορούμενοι από έναν κακώς νοούμενο συντηρητισμό, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να μιλούμε στα παιδιά για θέματα που τα ενδιαφέρουν πραγματικά, αξιοποιώντας τα βιώματά τους και καλώντας τα να συναντήσουν τον λόγο του Ευαγγελίου, αλλά προυποθέτουμε ότι ο νέος θέλει να ακούσει τον κατηχητικό λόγο της Εκκλησίας, και μάλιστα στις παλαιότερες μορφές του. Τό άνοιγμα στον νεανικό τρόπο ζωής αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη, που ενίοτε αγγίζει τα όρια της καχυποψίας, ίσως γιατί έμεις φοβόμαστε να παραδεχτούμε ότι δεν είμαστε τόσο συντηρητικοί όσο δηλώνουμε.

Τά παιδιά σήμερα ακολουθούν έναν τρόπο ζωής από τον οποίο λείπουν οι έννοιες της κριτικής σκέψης, της επιλογής και τελικά της αντίστασης. Έλάχιστα συναισθάνονται τί σημαίνει άμαρτία, κόσμος, κακό. Οι έντολές του Θεού, ιδίως αυτές που αφορούν στην αγάπη, στην παραι-

τηση από τά δικαιώματά μας, στη θυσία, την ελευθερία από τά πάθη, θεωρούνται αφύσικες. Κι εδώ ίσως φταίμε κι έμεις που δεν επιχειρήσαμε να πάρουμε την πραγματικότητα από τό χέρι, να την κρίνουμε, να κρατήσουμε ό,τι καλό έχει να μάς δώσει και να προτείνουμε τόν Λόγο του Θεού, την συνάντηση

*π. Θεμιστοκλή Μουρτζανού**

μέ τόν Κύριο στά πρόσωπα τών Αγίων και τί ζωή Έκκλησίας, δηλαδή την αληθινή μετάνοια, ή όποια, χωρίς να μάς καθιστά απόκοσμους, μάς επαναφέρει εις την οικία του Πατρός μας, όπως ό Άσωτος που επιστρέφει.

Εάν λοιπόν θέλουμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες τών παιδιών, χρειάζεται να τομήσουμε να κάνουμε έναν διάλογο, να γίνει ή Έξοδος της κατήχησης στην θάλασσα του κόσμου χωρίς φόβο, αλλά μέ τόλμη. Νά εντοπίσουμε σύγχρονους τρόπους και να αντιλήσουμε ύλικό από όσα τά παιδιά ενδιαφέρονται και μέ όσα συζητούν. Νά μπορέσουμε τελικά να βρούμε μία κοινή γλώσσα μέ τούς νέους. Νά ανοιχτούμε στό Ίντερνετ, να βρούμε ύλικό για τά θέματα μέ τά όποια θα ασχοληθούμε στην κατήχησης. Για παράδειγμα, θέλουμε να συζητήσουμε μέ τά παιδιά για τί φιλία; Νά βρούμε σύγχρονα άρθρα ή απόψεις εφήβων από τά διάφορα forum ή τά blogs σχετικά μέ τί φιλία, να προσθέσουμε, για παράδειγμα, θέσεις τών Πατέρων της Έκκλησίας, και να προσπαθήσουμε να δούμε τί σημαίνει φιλία για τούς εφήβους στην εποχή μας. Είναι τό να είναι κανείς «αυτοκόλλητος» μέ κάποιον, όπως στο παρελθόν, ή απλώς τό να κάνεις παρέα, ή

νά συζητάς στο Skype και στο MSN; Είναι να βγαίνεις έξω, να παίζεις, να ταυτίζεσαι, να μοιράζεσαι μυστικά και προβληματισμούς ή απλώς να μίν είσαι μόνος; Πόσο ό λόγος της Έκκλησίας μπορεί να αγγίξει τά παιδιά και τούς εφήβους στο ζήτημα αυτό;

Εδώ και αρκετά χρόνια έχουμε τομήσει να κάνουμε έναν διάλογο μέ τά παιδιά και τούς νέους, κυρίως στην ηλικία του Γυμνασίου και του Λυκείου, μέ βάση την μουσική. Δεν είναι, άλλωστε, όλα απορριπτέα στην πραγματικότητα του κόσμου μας. Τραγούδια της εποχής μας, τά όποια αγαπήθηκαν από τούς νέους ή και τούς μεγαλύτερους, αλλά που μπορούν να ακουστούν ευχάριστα από όλους, χρησιμοποιούνται ως αφορμή για συζήτηση μέ τούς νέους μας. Δείχνουν, άλλωστε, τούς προβληματισμούς που καλλιεργούν άνθρωποι χωρίς ιδιαίτερη σχέση μέ την Έκκλησία ή και αρνητικοί έναντι της. Αυτοί οι προβληματισμοί συναντούν τόν θεολογικό λόγο της Έκκλησίας και χιτίζουν γέφυρα μέ την κατήχησή της, δείχνοντας ότι μπορούμε να είμαστε εκλεκτικοί και να βοηθήσουμε όσους επμένουν να ζητούν ποιότητα που μεταμορφώνει τί ζωή μας.

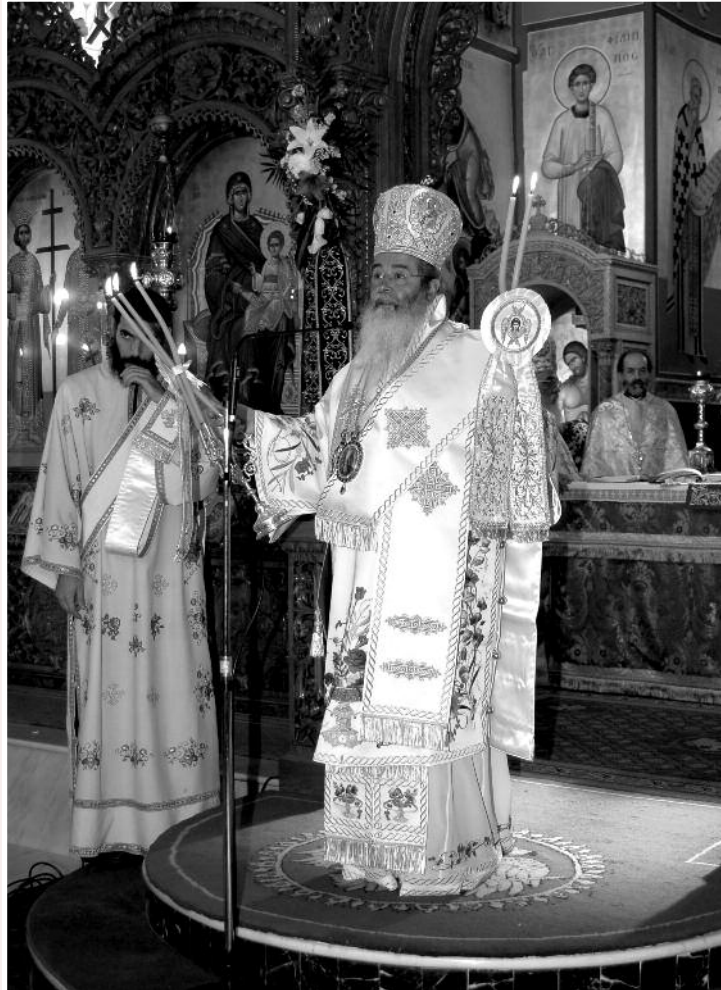
Επιλέγουμε τραγούδια που έχουν κάτι να πούνε, πρώτα σ' έμάς, και κατόπιν στα παιδιά. Αυτό σημαίνει ότι δεν μιλούν μέ τόν συνηθισμένο τρόπο για τά θέματα στα όποια αναφέρονται τά περισσότερα τραγούδια (άνθρώπινες σχέσεις, έρωτας, άποτυχία). Χωρίς να απορρίπτονται αυτά τά θέματα, προσεγγίζονται από τούς δημιουργούς τών τραγουδιών μέ τρόπους που γεννούν προβληματισμούς. Για να τά προσεγγίσουμε χει-

ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ

Μέ λαμπρότητα τελέστηκαν οί πανηγυρικές - λατρευτικές έκδηλώσεις για τά όνομαστήρια του Σεβασμ. Μητροπολίτου μας κ. Παύλου (28-29/6).

Τό πρόγραμμα τών έκδηλώσεων, στόν Ί. Ναό τών Αγίων Κωνσταντίνου Έλένης Κοζάνης, εΐχε ως εξής:

Τή Δευτέρα 28^η Ίουνίου τελέσθηκε Μ. Πανηγ. Αρχιερατικός Έσπερινός χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Νικοδήμου καί συμπροσευχομένων τών Σεβ. Μητροπολιτών Καστορίας κ. Σεραφείμ καί του Ποιμενάρχου μας κ. Παύλου.

Τὴν Τρίτη 29^η Ἰουνίου τε-
λέστηκε Ὁρδρος καὶ Πανηγυ-
ρική Θ. Λειτουργία προεξάρ-
χοντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου
μας κ. Παύλου καὶ συλλει-
τουργοῦντων τῶν Σεβ. Μη-
τροπολιτῶν Φλωρίνης κ. Θε-
όκλητου, Ἐδέσσης κ. Ἰωήλ
Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ.

Στὴ συνέχεια ὁ
Σεβασμιώτατος
δέχθηκε τὶς
εὐχές κλήρου
καὶ λαοῦ
στὴν πα-
ρακείμε-
νη αἴ-
θουσα τοῦ
Γκερτσείου
Ἰδρύματος.

Συνέχεια από τη σελ. 7

άζεται ή προσωπική μας ευαισθησία και ή προσπάθειά μας να βγάλουμε μηνύματα μέσα από αυτά. Δηλαδή ή δουλειά και ό προβληματισμός μας πού συναντούν τή μουσική. Κάθε τραγούδι αναφέρεται σέ ένα συγκεκριμένο θέμα τής νεανικής ζωής πού θέλουμε να κουβεντιάσουμε. Μπορούμε να παραθέσουμε τούς στίχους στά παιδιά, να καταγράφουμε κάποια δικά μας σχόλια και να δώσουμε μέ τήν πρόκληση έρωτήσεων τή δυνατότητα στά παιδιά να κουβεντιάσουν μαζί μας είτε καθ' ομάδας είτε όλα μαζί. Τά τραγούδια δέν προσφέρονται γιά μονολόγους, αλλά γιά συζήτηση μέ τά παιδιά και τούς νέους. Άλλωστε, κάθε ποίημα, στίχος, τραγούδι, κινεί τόν έσωτερικό κόσμο του άκροατή- αναγνώστη- δέκτη, επιδέχεται πολλαπλές έρμηνείες, παράγει αισθητικό αποτέλεσμα, προκαλεί προβληματισμό, είναι ή άφορμή γιά διάλογο τόσο μέ τόν έαυτό μās όσο και μέ τούς γύρω μας. Ο κατηχητικός λόγος και ή θεολογία τής Έκκλησίας μās δίδουν τήν τελική σφραγίδα σέ κάθε ανάλυση, ώστε να μή μās διαφεύγει ό σκοπός τής ανάλυσης.

Παράλληλα, αξίζει να επισημάνουμε και κάτι σχετικά μέ τήν κατήχηση στίς μικρότερες ηλικίες. Χρειάζεται να παρακολουθήσουμε τί γίνεται στό μάθημα τών Θρησκευτικών στό Δημοτικό. Να προσπαθήσουμε να επιλέξουμε υλικό πού τά παιδιά να μίν τό γνωρίζουν, να μίν έχουν έρθει σέ έπαφή μέ αυτό από τά σχολικά βιβλία. Να άντλήσουμε υλικό όχι μόνο από τήν Αγία Γραφή, αλλά και από άλλες πνευματικές πηγές, όπως είναι τό Συναξάρι, τό Γεροντικό, ή ιεραποστολή. Τέτοιο υλικό βοηθά τά παιδιά να έρθουν σέ έπαφή μέ τήν διδασκαλία τής πίστης μας στήν πράξη, όπως αυτή βιώθηκε από τούς άνθρώπους, και όχι να παραμείνουν σέ μία πιό θεωρητική, θά λέγαμε παρελθοντική προσέγγιση.

Μέ άλλα λόγια, μία κατηχητική

συνάντηση άπαιτεί δουλειά, καλή προετοιμασία, έρευνα, προσωπικό προβληματισμό. Κι εδώ έρχεται ό ρόλος τής Ίερās Μητροπόλεως. Θεωρούμε ότι ήρθε ό καιρός κάθε τοπική Έκκλησία να λειτουργεί ένα οργανωμένο Γραφείο Νεότητος, να ιδρύσει ένα Φροντιστήριο Έπιμόρφωσης στελεχών νεανικού έργου, στό όποιο να καταρτίζονται τόσο οι ιερείς όσο και οι κα-

Έάν λοιπόν θέλουμε να άνταποκριθούμε στίς άνάγκες τών παιδιών, χρειάζεται να τολμήσουμε να κάνουμε έναν διάλογο, να γίνει ή Έξοδος τής κατήχησης στήν θάλασσα του κόσμου χωρίς φόβο, αλλά μέ τόλμη.

τηχτές σέ σύγχρονους τρόπους προσέγγισης τών νέων, πρώτον σέ ό,τι άφορα στό περιεχόμενο τής κατήχησης και κατόπιν σέ ό,τι άφορα στίς μεθόδους. Διότι δέν άρκεί μόνο τό μάθημα. Χρειάζεται να ύπάρξει κατάρτιση και σέ ό,τι άφορα στήν μέθοδο τής κατήχησης.

Κύρια μέθοδος στήν κατήχηση τών εφήβων είναι ό διάλογος. Γνωρίζουμε ότι σήμερα δέν είναι τόσο εύκολο να γίνει συζήτηση. Ότι οι έφηβοι άρέσκονται να άκουνε τίς άπόψεις τών άλλων. Ότι σου δίνουν τήν εντύπωση πώς δέν τούς ενδιαφέρει κάτι ή ότι δέν προβληματίζονται. Δέν είναι όμως αλήθεια. Ένα ανοιχτός και ειλικρινής διάλογος θά μās άποδείξει ότι οι νέοι έχουν προβληματισμούς. Ίσως δέν έχουν τήν δυνατότητα γιά σύνθετη σκέψη, όμως έχουν άνάγκη να άκούσουν όχι κηρύγματα ή ήθικιστικές προσεγγίσεις, αλλά γνησιότητα,

προβληματισμό προσανατολισμένο στα δεδομένα τής ζωής τους, αλλά και να μιλήσουν οι ίδιοι, άκόμη κι αν ό λόγος τούς είναι εναντίον τής Έκκλησίας, δηλαδή εναντίον του κλήρου, τών επισκόπων και τών μοναχών (γιατί αυτός είναι ό πυρήνας τής κριτικής εναντίον τής Έκκλησίας: ή ότι οι επίσκοποι, οι ιερείς και οι μοναχοί δέ ζουν σύμφωνα μέ τό Εύαγγέλιο, δηλαδή εν πτωχεία, ή ότι οι θέσεις τής Έκκλησίας είναι συντηρητικές και όπισθοδρομικές).

Παράλληλα, ή σύνδεση τής κατήχησης μέ τή χαρά, τό παιχνίδι, τή βόλτα, τήν παρέα, τόν άθλητισμό, τήν έκδρομή, δραστηριότητες όπως οι παραδοσιακοί χοροί ή τό θέατρο, δίνουν άφορμή γνήσιας κοινωνικοποίησης και δημιουργικής διάθεσης του έλεύθερου χρόνου, κάτι πού λείπει από τή ζωή τών παιδιών σήμερα. Παιδαγωγικές μέθοδοι, όπως ή τό θεατρικό παιχνίδι-παντομίμα (ύποδύση ρόλων) στήν κατανόηση μίας κατηχητικής ιστορίας, δίνουν ποικιλία και πρωτοτυπία στήν κατηχητική συνάντηση.

Ζούμε σέ μία έποχή όπου ό ζήλος μās χρειάζεται να αναθερμανθεί. «Τήν αγάπην τήν πρώτην ήμων αφήκαμεν» (Αποκ. 2,4). Χρειάζεται να τήν επανεύρουμε. Δέν πρέπει να φοβόμαστε ούτε τήν έποχή, ούτε τίς προκλήσεις, ούτε τήν άπειλή του κοσμικού πνεύματος, ούτε τήν δύναμη του διαβόλου. Η κατήχηση άποτελεί στήν ουσία προέκταση του Βαπτίσματος. Όσοι εργαζόμαστε σ' αυτήν έπιτελούμε ένα έργο σημαντικό. Έργο επανευαγγελισμού. Έργο θεραπείας από τήν άγνοια και επανεύρεσης του άληθινού νοήματος τής πίστης. Και επειδή όλοι μας, κλήρος και λαός, άποτελούμε τήν Έκκλησία, ως συνταυτιστούμε στήν προτεραιότητα του νεανικού έργου. Και ό Κύριός μας θά μās συνδράμει και θά μās στηρίξει ώστε να υπερβούμε τήν χλιαρότητα και να ξαναβρούμε τήν θερμότητα, τήν ζέουσα πίστη και αγάπη πού θά μās καταστήσει άληθινούς χριστιανούς.

«ΟΥ ΓΑΡ ΖΗΤΩ ΤΑ ΥΜΩΝ, ΑΛΛ' ΥΜΑΣ»

Κείμενα τοῦ κυροῦ † Διονυσίου Λ. Ψαριανοῦ γιὰ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας¹

Ἑομιλία ΛΘ'

Ὁ χωρισμὸς, γιὰ πολλοὺς λόγους, παρ' ὄλο πού τὰ πράγματα τὸν ἐπιβάλλουν, δὲν συμφέρει οὔτε στὸ Κράτος πρῶτα οὔτε στὴν Ἐκκλησία ὕστερα. Δυστυχῶς ὅμως τὸν βλέπομε πὼς ἔρχεται, κι εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ τὸν δεχθοῦμε, γι' αὐτὸ καὶ νὰ φροντίσουμε νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸ λιγώτερο ἐπιζήμιος. Τὸ εἶπαμε στὰ προηγούμενα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ δυσκολευθῆ, ἀλλὰ δὲν θὰ χαθῆ· γιὰτὶ ἡ Ἐκκλησία, ὅπως δὲν εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου», ἔτσι καὶ δὲν στηρίζεται «ἐν τῷ κόσμῳ». Θὰ δοκιμασθοῦν ὅμως οἱ ἄνθρωποι καὶ θὰ ζημιωθῆ ὁ λαὸς, οἱ πολίτες δηλαδὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, πού εἶναι ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία. Ὅποιες κι ἂν εἶναι οἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ γνώμη γιὰ τὴν Ἐκκλησία ἀκριβῶς ὡς μητέρα, αὐτὸ τὸ χωρισμὸ, γιὰ τὸν ὁποῖο ὀμιλοῦμε, τὸν ἀντιμετωπίζει μὲ ἀγωνία πνευματικῆς εὐθύνης. Οἱ ἄνθρωποι μπορεῖ νὰ αἰσθάνωνται σὰν δεσμευμένοι στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ ζητοῦν τὴν ἀποδέσμευσή τους, καὶ εἶναι ἀλήθεια πὼς πολλοὶ θὰ δοῦν τὸ χωρισμὸ γιὰ λύτρωση. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως, πού στὰ τελευταῖα δὲν ρωτᾷ ἂν οἱ χριστιανοὶ εἶναι Ἕλληνες ἢ Ἰουδαῖοι, ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν καὶ μετὰ τὸ χωρισμὸ θὰ ἐξα-

κολουθήσῃ νὰ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, δὲν ξέρομε ὅμως τί θὰ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος χωρὶς Ἐκκλησία. Ὅχι πὼς δὲν θὰ εἶναι Κράτος, γιὰτὶ εἶναι κι ἄλλα πολλὰ ἄθρησκα Κράτη, ἀλλ' ἂν θὰ εἶναι τὸ Κράτος, πού θὰ ἐκπροσωπῆ καὶ θὰ ἐκφράζῃ τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος.

Ἄς ἀφήσουμε ὅμως τὸ λόγο γιὰ τὸ Κράτος, γιὰτὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἀνήκει σ' ἐμᾶς. Τὸ Κράτος ἔχει τὴ Βουλὴ του καὶ τὴν Κυβέρνησή του, τὶς Ἀρχές καὶ τὶς Ἐξουσίες του, πού πρέπει νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ξέρουν τί ἀποφάσεις παίρνουν κάθε φορὰ καὶ νὰ προβλέπουν τὶς συνέπειές των. Ἐμεῖς καμμιὰ σπουδὴ καὶ ἐπιθυμία ἔχομε, πολὺ δὲ περισσότερο καὶ δικαίωμα, νὰ ὑποκατασταθοῦμε στὴ θέση τοῦ Κράτους. Ἐμᾶς μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ Ἐκκλησία, ἡ θέση μας καὶ οἱ εὐθύνες μας στὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία Ἐκκλησία δὲν εἶναι μιὰ ὑπηρεσία κρατικοῦ τύπου καὶ ἡ θέση μας δὲν εἶναι ἐνὸς προϊσταμένου σὲ μιὰ ὑπαλληλικὴ ἱεραρχία. Δὲν ἀγνοοῦμε τὶς συνθήκες πού δημιουργήσῃ στὴν Ἐκκλησία ὁ ἐναγκαλισμὸς τῆς μὲ τὴν Πολιτεία γιὰ πολλοὺς αἰῶνες, καὶ εἴμαστε σὲ θέση νὰ γνωρίζουμε πόσο χάνει ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἐφησυχάζῃ καὶ ἐπαναπαύεται στὴν προστασία τῆς Πολι-

τείας. Αὐτὸ πού εἶπε ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος Ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι «μᾶς χρειάζεται ὁ χωροφύλακας», κατὰ τὸ φαινόμενο εἶναι λόγος φαιδρός, στὸ βάθος ὅμως εἶναι μᾶλλον τραγικὸς γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ πρώτη δυσκολία πού θὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ Ἐκκλησία σ' ἓνα χωρισμὸ τῆς ἀπὸ τὴν τὴν Πολιτεία ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, πολλοὶ νομίζουν πὼς θὰ εἶναι οἰκονομική. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἀρπαγὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἀπὸ τὸ Κράτος, ἂν τὸ ἴδιο τὸ Κράτος δὲν θεωρήσῃ χρέος του σ' ἓνα χωρισμὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ κάποιες οἰκονομικὲς δυνατότητες στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ ἀναλάβῃ κάποιες ὑποχρεώσεις, τουλάχιστον γιὰ τὴ συντήρηση τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας θὰ εἶναι πραγματικὰ δύσκολη. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ πού πρῶτα καὶ πού τόσο πολὺ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολῆ. Χωρὶς τὸν χωροφύλακα, χωρὶς δηλαδὴ κάποιες συνταγματικὲς καὶ νομικὲς διατάξεις, πού προστατεύουν τὴν Ἐκκλησία καὶ περιστέλλουν τὴν αὐθαιρεσία καὶ τὴν ἀπειθαρχία πολλῶν, σ' ἓνα χωρισμὸ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας θὰ γίνωμε χίλια κομμάτια. Αὐτὸ μᾶς φοβίζει κι αὐτὸ μᾶς καίει· ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ὅχι μόνο οἱ ξένες αἱρέσεις καὶ προπαγάνδες θὰ εἰσορμίσουν ἀπ'

¹ †Επισκόπου Διονυσίου Λ. Ψαριανοῦ, Ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων, Κοζάνη 1988.

ἔξω περισσότερο ἀπὸ τώρα, ἀνεμπόδιστες καὶ ἀσυγκράτητες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ δικοὶ μας ἄτακτοι καὶ φιλόδοξοι καὶ φίλαρχοι καὶ μὲ κάθε τρόπο ἀπειθαρχοὶ καὶ

Ἡ Ἐκκλησία ποῦ δὲν ρωτᾷε ἂν οἱ χριστιανοὶ εἶναι Ἕλληνες ἢ Ἰουδαῖοι καὶ μετὰ τὸ χωρισμὸ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, δὲν ξέρομε ὅμως τί θὰ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος χωρὶς Ἐκκλησία. Ὅχι πὼς δὲν θὰ εἶναι Κράτος, γιατί εἶναι κι ἄλλα πολλὰ ἄθηρσκα Κράτη, ἀλλ' ἂν θὰ εἶναι τὸ Κράτος, ποῦ θὰ ἐκπρωσωπῇ καὶ θὰ ἐκφράζῃ τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος.

ἀνυπάκοοι θὰ σηκώσουν σημαία. Ὅσοι βλέπουν καθαρὰ τὰ πράγματα δὲν διστάζουν νὰ τὸ ποῦν τώρα, ὅτι κάτι ποῦ φανερὰ μᾶς λείπει εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα, τὸ κοινὸ ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα, ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ὑπακοή. Ἀλλὰ ὅσοι ἐπίσης, χωρὶς νὰ ἔχουν προφητικὸ χάρισμα, προβλέπουν τίς συνέπειες καὶ τὰ ἀποτελέσματα, ποῦ θὰ ἔχη στὴν Ἑλλάδα ὁ χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Ποιτείας, αὐτὸ ἀκριβῶς φοβοῦνται, τὴν διαίρεση καὶ τὸ κομματίασμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἔγραφε στὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή, διετύπωνε θεόπνευστα τὴν ἀλήθεια ὅτι «δεῖ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν

εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν». Ἀλλὰ δὲν εἴμαστε ἀπόλυτα βέβαιοι ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ δόκιμοι «ἐν ἡμῖν», πολλοὶ σταυεροὶ καὶ συνειδητοὶ ἐκκλησιαστικῶς χριστιανοί. Ἐχει γίνεϊ τὸση φθορὰ στὶς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ κάθε μεριά, ποῦ κι ἐκεῖνοι ποῦ λένε πὼς πιστεύουν δὲν ξέρουν τί πιστεύουν. Πολλοί, ποῦ πιστεύουν πὼς εἶναι δόκιμοι, κι αὐτοὶ δυστυχῶς δὲν ἔχουν ξεκαθαρισμένο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα. Αἴρεση θὰ πῆ προτίμηση, ἐκλογή, ἐλευθερία. Καὶ γεννᾶται ἀμέσως τὸ ἐρώτημα· πόσοι ξέρομε τί προτιμοῦμε καὶ τί ἐκλέγομε; Κι ὅταν λέμε «ξέρομε», δὲν ἐννοοῦμε ἂν ἔχουμε κάποια γνώση, ἀλλὰ τὴν καλὴ προαίρεση, πόσοι δηλαδὴ εἴμαστε ἀληθινὰ ἐλεύθεροι. Κι ὅταν πάλι λέμε «ἐλεύθεροι», δὲν ἐννοοῦμε ἀδέσμευτοι ἐξωτερικά, ἀλλὰ πόσοι ἔχομε μιὰ σωστὴ ἀντίληψη, μιὰ ἐσωτερικὴ αὐτοπειθαρχία, μιὰ πίστη καὶ συνείδηση ὅχι ἀπλῶς, ὅπως μάθαμε ἀόριστα καὶ μᾶλλον ὑποκριτικὰ νὰ λέμε, ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ, ἀλλὰ πίστη καὶ συνείδηση καὶ παιδεία ἐκκλησιαστικὴ. Ἐπιμένουμε πάντα στὸ «ἐκκλησιαστικὴ», γιατί γιὰ μᾶς κριτήριον καὶ «στῦλος καὶ ἐδραίωμα» τῆς ἀλήθειας εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Τὸ ποῖα εἶναι καὶ τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία καὶ τί εἴμασ' ἐμεῖς σὲ σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία, γιὰ ὅλ' αὐτὰ ὠμιλήσαμ' ἐξαντλητικὰ στὶς ἐφετινές μας ὁμιλίες. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ καὶ μ' αὐτὴ τὴν πρόβλεψη ὠμιλήσαμ' ἔτσι, γιὰ νὰ μποροῦμε τώρα νὰ οἰκοδομήσουμε σ' ἐκεῖνα ποῦ εἶπαμε. Πολλές φορές τὸ το-

νίσαμε κι αὐτὸ, ὅτι χωρὶς νὰ ξεκαθαρίσουμε πρῶτα ἐκκλησιολογικὰ μερικὰ πράγματα, καὶ προπαντὸς χωρὶς νὰ εἴμαστε μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ ζοῦμε τὴν πίστη καὶ τὴν παράδοση τῆς ἐκκλησίας, δὲν μποροῦμε νὰ ὁμιλοῦμε γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ μάλιστα ὅσον ἀφορᾷ στὶς σχέσεις της μὲ τὴν Πολιτεία· ὅποιες κι ἂν εἶναι οἱ σχέσεις αὐτές, εἴτε τῆς λεγόμενης «συναλληλίας» εἴτε τῆς «νόμω κρατούσης Πολιτείας» εἴτε τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας εἴτε, σὲ μιὰ ἀκραία περίπτωση, τοῦ διωγμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως, μέσα σ' ἓνα ἄθεο καὶ ἀντίχριστο κράτος. Ὅσοι μᾶς ἀκοῦνε κάθε Σάββατο, καὶ πιστεύομε ὅτι σιγά-σιγά πρέπει νὰ εἶναι πολλοί, σ' αὐτὸ παρακαλοῦμε νὰ μᾶς προσέξουν, στὴν ἀγωνία μας δηλαδὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησία· ὅχι πὼς ἡ Ἐκκλησία κινδυνεύει νὰ χαθῇ καὶ θὰ τὴ σώσουμε τάχα ἐμεῖς, ἀλλὰ γιατί ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ κιβωτὸς τῆς σωτηρίας μας, κι ἐμεῖς πρέπει νὰ φροντίσουμε νὰ εἴμαστε καλὰ ἀσφαλισμένοι μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἀγωνία μας λοιπὸν εἶναι ἀγωνία καὶ φόβος γιὰ μᾶς, γιὰ τοὺς ποιμένες πρῶτα, ὡς κυρίως ὑπεύθυνους, καὶ γιὰ τὸ λαὸ ὕστερα, στὴ δοκιμασία ποῦ εἶναι σίγουρο πὼς ἔρχεται· νὰ ἐτοιμαζώμαστε, γιὰ νὰ σταθοῦμε ὁ καθένας στὴ θέση του καὶ νὰ πολεμήσουμε ὅχι μὲ τὰ ὅπλα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ μὲ τὰ δικά μας ὅπλα, τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά· γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, γιὰ χάρη τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωτηρίας μας.

ΑΠΟ ΤΟ ΥΣΤΕΡΗΜΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ

Δωρεές πρὸς τὸ Τιάλειον Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον Κοζάνης «Ἅγιος Παντελεήμων», εἴτε χρηματικές, εἴτε σὲ εἶδη καὶ γεύματα, προσέφεραν εὐγενῶς:

♦ Σωτήριος Γιαννόπουλος ἀπὸ Χαλάνδρι Ἀττικῆς 300 €. ♦ Ἱερός Ναός Ἁγίου Παντελεήμονος Ποντοκώμης 200 € γιὰ γεῦμα γερόντων. ♦ Εὐαγγελία Κωνσταντοπούλου 200 € γιὰ γεῦμα τὴν Τρίτη 15 Ἰουνίου εἰς μνήμη τοῦ συζύγου Ἰωάννη γιὰ τὴν συμπλήρωση 40 ἡμερῶν ἀπὸ τὸ θάνατό του. ♦ Σωτηρία Κωνσταντινίδου 200 € εἰς μνήμη Εὐσταθίου Κωνσταντινίδου ἐπὶ τὴ συμπληρώσει 3 ἐτῶν ἀπὸ τὸ θάνατό του. ♦ Στέλλα Στότα Κουντουρά 150 € εἰς μνήμη τοῦ πατέρα τῆς Κων/νου Στότα. ♦ Δημήτριος καὶ Βαρβάρα Ζιάρια 150 € εἰς μνήμη τῆς μητέρας του Βασιλικῆς Ζιάρια. ♦ Οἰκογένεια Θωμαῆς Τριανταφυλλίδου 150 € γιὰ γεῦμα γερόντων εἰς μνήμη συζύγου Λεωνίδα καὶ τῶν γονέων Μαρίας (1 χρόνος ἀπὸ τὸ θάνατό της), Σουλτάνας καὶ Γεωργίου. ♦ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Καρυδίτσας 100 € γιὰ γεῦμα γερόντων. ♦ Οἰκογένεια Θεόδωρου Τριανταφυλλίδου προσφορά γεύματος τὴν Τετάρτη 26 Μαΐου 2010 εἰς μνήμη τῆς συζύγου καὶ μητέρας Βασιλικῆς. ♦ Ἱερός Ναός Ἁγίων Κων/νου καὶ Ἑλένης Μαυροδενδρίου προσφορά 19 λίτρα λάδι. ♦ Εἰρήνη Στεφανίδου ἀπὸ Ποντοκώμη 100 €. ♦ Γεωργία Πατιά 60 € γιὰ γεῦμα στοὺς γέροντες εἰς μνήμη Κων/νου, Αἰκατερίνης καὶ Δημητρίου. ♦ Παναγιώτα Δημοπούλου 60 € γιὰ γεῦμα στίς 22 Ἰουνίου 2010 εἰς μνήμη τῶν γονέων τῆς Δημητρίου καὶ Ἀφροδίτης. ♦ Σύλλογος Ἐργαζομένων Δ.Ο.Υ. Δυτικῆς Μακεδονίας 50 € εἰς μνήμη τοῦ ἀποθανόντος πατρός τῆς συναδέλφου Βασιλικῆς Σιαμάτη. ♦ Γεώργιος Νικολαΐδης 50 € εἰς μνήμη Νικολάου Βαχτσεβάνου. ♦ Σύλλογος Συνταξιούχων Δημοσίου ἐπίσκεψη, ψυχαγωγία καὶ προσφορά τροφίμων στοὺς γέροντες. ♦ Ἄρτοποιεῖο Ρούσσης Ρουσόπουλος προσφορά ἄρτων καὶ ἄρτοσκευασμάτων. ♦ Βασίλειος Μπαρμπαγιάννης καὶ Δημήτριος Βεργιανίδης προσφορά γεύματος γιὰ τὸ γάμο τῶν παιδιῶν τους. ♦ Πασχάλης Βλαχάδης ἀπὸ Πτο-

λεμαΐδα προσφορά ὑποδημάτων. ♦ Ζερβανταρίδης Ἀντώνιος καὶ ΣΙΑ Ο.Ε. προσφορά παγωτῶν Κρί Κρί. ♦ Γεώργιος Σπ. Βαβλιάρης ἀπὸ Αἰανή προσφορά κρεάτων. ♦ Γεώργιος Δεβετζῆς μεγάλη προσφορά φρέσκου γάλακτος εἰς μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ του Λαζάρου. ♦ Βασίλειος Φιλημέγκας προσφορά κιχιῶν. ♦ Γεσθημανὴ Κεντεποζίδου προσφορά γεύματος εἰς μνήμη τοῦ πατέρα τῆς Κων/νου. ♦ Οἰκογένειες Δημητρίου Λαφαζανίδου καὶ Ἰωάννου Χαϊτίδου 350 μερίδες κρεάτων καὶ 350 κομμάτια γλυκό. ♦ Βασιλικὴ Ἀδάμου προσφορά γεύματος εἰς μνήμη τῆς μητέρας της. ♦ Θωμάς Πάτας προσφορά γεύματος. ♦ Δημήτριος Βεργιανίδης καὶ Ἰωάννης Καλογεράκης προσφορά γεύματος εἰς μνήμη Θεοδοσίου Βεργιανίδου. ♦ Ἀντώνιος Χατζητσόλης ἀπὸ Βελβεντό προσφορά τροφίμων εἰς μνήμη Χαρισίου Πανάγκου. ♦ Οἰκογένεια Ἀδάμου καὶ Τάσας Πούχια προσφορά τροφίμων εἰς μνήμη τῆς μητέρας τους. ♦ Παντελής Κεφαλίδης προσφορά τροφίμων. ♦ Χαράλαμπος Κεχαϊδης προσφορά τροφίμων.

Δωρεές γιὰ τὸ Ἱερὸ Κάθισμα Νέας Νικοπόλεως:

- ♦ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος 2.000 €, γιὰ τὴν ἀγιογράφηση τοῦ Ἱ. Ν. Τιμίου Προδρόμου.
- ♦ Κεχαγιά Μαρία 300 \$ USA
- ♦ Παυλάκος Ἀλέξανδρος 200 \$ USA
- ♦ Διακουμάκης Εὐάγγελος 1000 \$ USA
- ♦ Πουμπουρίδου Ἀθανασία 100 €.

Δωρεές γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἱστορικοῦ Ἐπισκοπεῖου Κοζάνης

- ♦ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος 9.000 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικάνορος Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κοζάνης 500 €.

- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Σερβίων 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίας Κυριακῆς Σερβίων 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Γεννήσεως Θεοτόκου Βελβενδοῦ 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Διονυσίου Βελβενδοῦ 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἱ.Ν. Γεννήσεως Θεοτόκου Πλατανορέυματος 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Καρυδίτσας 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Κρόκου 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Ξηρολίμνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Ἁγίου Δημητρίου 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Λευκόβρυσης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Λιβαδεροῦ 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Τιμίου Προδρόμου Λευκοπηγῆς 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Αἰάνης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Μεσιανῆς 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Ἴνω Κώμης 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Πολυμύλου 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους Ἁγίου Χαραλάμπους 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίων Κων/νου καὶ Ἐλένης Λευκάρων 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Βαθυλάκου 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ροδίτη 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίας Τριάδος Δρεπάνου 500 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Δημητρίου Κτενίου 300 €.
- ♦ Ἱ.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Κερασέας 300 €.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις εὐχαριστεῖ θερμὰ τοὺς δωρητὲς καὶ εὐχεται τὴν παρά του Ἁγίου Κυρίου ἀντιδωρεὰ καὶ εὐλογία.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟ

Κάποιος ἀπὸ τοὺς γέροντες μᾶς διηγήθηκε γιὰ τὸν ἄββᾶ Νόννο τὰ ἐξῆς: «Μία μέρα, πρὶν σπᾶνει τὸ ξύλο, θγαίνω ἀπὸ τὸ κελί μου καὶ πηγαίνω στὴν ἐκκλησία· καὶ βλέπω τὸ γέροντα νὰ στέκει μπρὸς στὴν ἐκκλησία, νὰ ἔχει τὰ δύο του χέρια ὑψωμένα στὸν οὐρανὸ καὶ νὰ προσεύχεται. Καὶ ἔλαμπαν τὰ χέρια του σὰν πύρινες λαμπάδες. Τότε φοβήθηκα καὶ ἔφυγα».

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ¹

Οἱ ἅγιες πέντε Παρθένης (9 Ἰουνίου)

Καλύτερο καὶ διδακτικώτερο παράδειγμα, μετὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰούδα, γιὰ τὴ φιλαργυρία καὶ γιὰ τὸ μέχρι ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσει τὸν ἄνθρωπο ἢ ἀγάπη πρὸς τὸ χρῆμα, δὲν ὑπάρχει ἀπὸ κείνο ποῦ βλέπομε στὸν βίο καὶ τὸ μαρτύριο τῶν πέντε παρθένων Θέκλας, Μαριάμνης, Μάρθας, Μαρίας καὶ Ἐνναθα, τῶν ὁποίων τὴ μνήμη ἐορτάζει σήμερα (9 Ἰουνίου) ἡ Ἐκκλησία. Γιὰ τὸ χρῆμα, ἐθανατώθησαν καὶ οἱ πέντε ἀπὸ κείνον, στὸν ὁποῖο εἶχαν ἐμπιστευθεῖ τὴ ζωὴ τους καὶ τὴν ψυχὴ τους. Εἰδωλολατρία καὶ ρίζα κάθε κακίας εἶναι ἡ φιλαργυρία, ἡ λατρεία τοῦ χρήματος, ὅπου μπροστὰ σ' αὐτὸ ὁ κυριευμένος ἀπὸ τὸ πάθος δὲν βλέπει μήτε παιδιὰ μήτε ἀδελφὸ μήτε συγγενεῖς μήτε συναθρώπους. Ἡ δυστυχία δὲ συγκινεῖ τὸ φιλάργυρο, μὰ εἶναι περίσταση κι εὐκαιρία νὰ συνάξει περισσότερα, νὰ ἱκανοποιηθεῖ ἢ πλεονεξία του. Πραγματικά, ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος, ἡ φιλαργυρία καὶ ἡ πλεονεξία εἶναι εἰδωλολατρεία καὶ ρίζα κάθε κακίας.

¹ Ἐπισκόπου, Διονυσίου Λ. Ψαριανοῦ, Μικρὸς Συναξαριστής, Ἀθήναι 1980.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

Ενας ἀδελφὸς συμβουλευθήκε τὸν ἄββᾶ Ἀγάθωνα γιὰ τὴν πορνεία. Κι ἐκεῖνος τοῦ εἶπε:

– Πήγαινε, ρίξε τὴν ἀδυναμία σου μπροστὰ στὸν Θεὸ καὶ θὰ βρεῖς ἀνάπαυση.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΤΟΧΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΤΟΥ ΣΙΝΑΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ ΠΙΕΡΙΑ

Στά μέσα του 15ου αιώνα, καλόγεροι που πρώτα ζούσαν σε πεδινό Μοναστήρι στην αγροτική περιοχή του Κάτω Μπράβα Βελβεντού, στη δεξιά όχθη του Αλιάκμονα ποταμού, λόγω κινδύνων από τους Τούρκους κατακτητές, μετέφεραν την Ίερά Μονή στα 900 μ. ύψομετρο στα Δυτικά Πιέρια, 7 χλμ ανατολικά του Βελβεντού.

Στην Ίερά Μονή, κατά γραπτές μαρτυρίες, υπηρέτουσαν αρχικώς οι ιερομόναχοι Μακάριος και Θεοδόσιος και ο μοναχός Δημήτριος.

Τά πρώτα χρόνια τό μοναστήρι ήταν φτωχό. Αργότερα όμως χάρη στις δωρεές των ευσεβών χριστιανών και χρήματα αρκετά απόκτησε και ποιμνιο αρκετά μεγάλο διατηρούσε.

Τά χρόνια της τουρκικής κατοχής τό μοναστήρι που βρισκόταν στην άκμή του, διαδραμάτισε σπουδαίο έθνικό ρόλο. Έκει κατέφυγαν πολλοί διωγμένοι χριστιανοί αλλά ήταν και τό όρμητήριο άρματωλών και κλεφτών που αγωνίζονταν να άποτινάξουν τόν τουρκικό ζυγό.

Στό Μοναστήρι υπήρχε ναός που κτίστηκε έξ αρχής (1650), αλλά καταστράφηκε από φωτιά. Στή θέση του κτίστηκε άλλος ναός που σώζεται μέχρι και σήμερα. Στή δυτική πλευρά του ναού υπήρχε ένα δωμάτιο, τό «παπάδικο», συνδεδεμένο έσωτερικά με τόν κυρίως ναό, όπου διανυκτέρευαν οι μοναχοί οι οποίοι τελούσαν από βραδís έσπερινό και άγρυπνία και τό πρωί της επόμενης μέρας Θεία Λειτουργία.

Δύο είναι οι σημαντικότερες φορητές εικόνες του Ναού: ή μία της Αγίας Τριάδας (1748) και ή άλλη του Χριστού (1863). Οι εικόνες αυτές φυλάσσονται σήμερα στον Ίερό Ναό Κοίμησης Θεοτόκου Βελβεντού.

Βορείως του ναού υπήρχε μαγειρείο και στάβλος και άνωθεν ήταν μεγάλη σάλα τελετών, τό άνω. Άπέναντι από τό άνω ήταν κήπος εντός του οποίου τό 1961 κτίστηκε ξενώνας με επτά δωμάτια, τραπεζαρία και βοηθητικούς χώρους. Η μονή είχε μεγάλο αυλόγυρο και στην βόρεια πλευρά κεντρική είσοδο και δίπλα τό καμπαναριό.

Άπό της κτίσεώς του τόν 15ο αιώνα μέχρι τά μέσα του 19ου αιώνα υπήρχαν μοναχοί. Γραπτές μαρτυρίες αναφέρουν πολλά όνόματα υπηρευόντων μοναχών. Οι τελευταίοι ιερομόναχοι ήταν ό Άρσένιος, ό Ίωακείμ και ό Ζαχαρίας, οι οποίοι, αφού δέν μπόρεσαν να προσελκύσουν στο μοναχισμό νέους μοναχούς, έγκατέλειψαν τό Μοναστήρι της Αγίας Τριάδας και έγκαταστάθηκαν στην ιερά μονή Αγίου Νικάνορος (Ζάμπορδας), όπου και εκδήμησαν εις Κύριον. Άπό τό τά τέλη του 19ου αι. τό μοναστήρι φρόντιζαν εκκλησιαστικές όργανώσεις και οικογένειες Βελβεντινών.

Χαρακτηριστική ήταν ή θητεία ως εκκλησιαστής της άείμνηστης Μαριγώς Χαρσούλα και μετέπειτα του νιού της Μάρκου και μίας εκκλησιαστικής επιτροπής, στην οποία συμμετείχαν οι Χριστόδουλος Χρύσου, Ζήνων Γκουλιώτης και Γεώργιος Τσίντζιλης υπό την προεδρεία του ιερέως Δημητρίου Τσιανάκα. Στην επιτροπή συμμετείχε και ό Ίωάννης Ζέρβας, ό οποίος

έξακολουθεί να διακομεί τό μοναστήρι ακούραστα μέχρι και σήμερα.

Η Ίερά Μονή Αγίας Τριάδας διατηρούσε και Μετόχι, στους πρόποδες των Πιερίων, 2,5 χλμ ανατολικά του Βελβεντού. Τό Μετόχι είχε Ίερό Ναό χτισμένο πρό του 1750, ό οποίος κάηκε τό 1790 από πυρκαγιά και ξαναχτίστηκε.

Στόν ίδιο χώρο υπήρχε ξενώνας και στάβλος. Ο ξενώνας που επίσης κάηκε, ξανακτίστηκε πολύ κοντά στον Ίερό Ναό και σώζεται μέχρι σήμερα.

Τό Μοναστήρι αλλά και τό Μετόχι γιορτάζουν κάθε χρόνο κατά την ήμερα της έορτής της Πεντηκοστής και τί Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος. Επίσης τό Μοναστήρι γιορτάζει στις 29 Αυγούστου, ήμερα της Άποτομής της Κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού Ίωάννου, ενώ τό Μετόχι την Κυριακή των Βαΐων.

Τό έτος 2003 με την επίβλεψη της 11ης Έφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Βέροιας ό Δήμος Βελβεντού, άξιοποιώντας τό οικείο κληροδότημα του μακαριστού ιερομονάχου Πολύκαρπου Δελβίζη, προχώρησε στην συντήρηση και αποκατάσταση της Δυτικής Πτέρυγας (Άνω) στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδας και τό 2009 με την επίβλεψη της 17ης Έφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Κοζάνης στην πλήρη ανακαίνιση και συντήρηση της Ανατολικής Πτέρυγας με τους ξενώνες.

Άπό τό έτος 2007 και στην Ίερά Μονή (τους καλοκαιρινούς μήνες) και τό Μετόχι της Αγίας Τριάδας (τους χειμερινούς) έγκαταβιούν 3 μοναχές οι οποίες άφίχθησαν εκ της Ίερας Μονής Νταού Πεντέλης, ή προεστῶσα άδελφή Βρυνένη, ή άδελφή Φιλοθέη και ή άδελφή Θέκλα.

ΧΡΟΝΙΚΑ ♦ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ♦ ΣΧΟΛΙΑ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ

Λειτουργική Διακονία:

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παῦλος, κατά τό δίμηνο Μαΐου - Ἰουνίου 2010, χοροστάτησε, λειτούργησε καί κήρυξε τό θεῖο λόγο στούς ἐξῆς Ἱ. Ναούς:

- ♦ Ἁγ. Ἀθανασίου Τρανοβάλτου (2/5), Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου Ἀμυγδαλιάς (7/5), ἐξωκλ. Ἁγ. Χριστοφόρου Προσηλίου (9/5), ἐξωκλ. Ἁγ. Χαραλάμπους - Ἀναλήψ. Σωτήρος Κοζάνης (13/5), Ἁγ. Ἀχιλλείου Λάβας (15/5), Ἁγ. Κων/νου & Ἑλένης Κοζάνης (20, 21/5), Ἁγ. Γεωργίου Κοζάνης (23/5), Ἁγ. Τριάδος Δρεπάνου (23/5), Ἱ. Μ. Ἁγ. Τριάδος Βελβενδοῦ (24/5), Ἁγ. Κυριακῆς Σερβίων (6/6), Ἁγ. Δημητρίου Κοζάνης (13/6), Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης (20/6), Ἁγ. Ἀναργύρων Κοζάνης (30/6).

Ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος:

- ♦ τέλεσε Θ. Λειτουργία καί μνημόσυνο γιά τούς εὐεργέτες – δωρητές τοῦ Τιάλειου Εκκλησιαστ. Γηροκομείου Κοζάνης «Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ» στόν ὁμώνυμο Ἱ. Ναό τοῦ Ἰδρύματος (16/5),
- ♦ τέλεσε ἱερό Εὐχέλαιο στόν Ἱ. Ν. τῶν Ἁγ. Ἀναργύρων Κοζάνης (19/5),
- ♦ γιά τήν ἐπέτειο τῆς Γενοκτονίας τῶν Ποντίων τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση στό μνημεῖο τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ στήν Ξηρολίμνη (19/5),
- ♦ τέλεσε τά ἐγκαίνια καί τή Θ. Λειτουργία στό ἱ. Παρεκκλήσι τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Ξηρολίμνης (5/6),
- ♦ ὑποδέχθηκε τμήμα τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγ. Ἰωάννη Προδρόμου ἀπό τήν Ἱ. Μ. Ἁγ. Παρασκευῆς Ροδολίβους Σερρών καί τέλεσε τίς πανηγυρικές ἰ. ἀκολουθίες γιά τόν ἑορτασμό τοῦ Γενεθλίου τοῦ Τιμ. Προδρόμου στήν Ἱ. Μ. Ἁγ. Ἰωάννου Βαζελῶνος στόν Ἁγ. Δημήτριο Ἑλλησπόντου (23-24/6).

Παραστάσεις - Ἐθιμοτυπία:

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Παῦλος:

- ♦ προήδρευσε τῶν Ἱερατικῶν Συνάξεων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως στόν Ἱ. Ν. Ἁγ. Κων/νου & Ἑλένης Κοζάνης (3/5 & 14/6),
- ♦ συμμετεῖχε στίς πανηγυρικές – λατρευτικές ἐκδηλώσεις τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Ἀρσενίου Ἐλασσώνας (8/5),
- ♦ συμμετεῖχε στίς ἔκτακτες συνεδρίες τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (10-12/5 & 21-23/6),
- ♦ συμμετεῖχε στίς πανηγυρικές – λατρευτικές ἐκδηλώσεις τῆς Ἱ. Μ. Ἁγ. Τριάδος Σπαρμού Ἐλασσώνας (24/5),
- ♦ προήδρευσε τῶν Δ.Σ. τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας (28/5) καί τοῦ Μπλιουρείου Ἰδρύμ. Ὑποτροφιῶν (25/6),
- ♦ συμμετεῖχε στόν Ἑσπερινό πού τελέστηκε στόν Ἱ. Ν. Ἁγ. Λουκά Συμφερουπόλεως τῆς Ἱ. Μ. Παναγίας Δοβρᾶ Βέροιας (28/5),
- ♦ εὐλόγησε τούς γάμους τῶν Παύλου Κ. Παπαλεξίου & Ἡλιάνας Ἀθ. Τζήκα (Ἱ. Ν. Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου Περιστερίου, 29/5),
- ♦ τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση γιά τόν ἱστορικό Γ. Λασσάνη στό Ἀ΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Συνδ. Κοζανιτῶν Ἀθηνῶν (30/5),
- ♦ παρέστη στήν ἐξόδιο ἀκολουθία τῆς ἀδελφῆς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους κ. Ἀγαθόνικου (Κατερίνη, 3/6),
- ♦ ἐπισκέφθηκε τήν Ὑπουργό Παιδείας Κα Ἄννα Διαμαντοπούλου (8/6),
- ♦ συμμετεῖχε στήν τελετή ἐνθρόνισης τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κηφισίας κ. Κυρίλλου (8/6),
- ♦ συμμετεῖχε σέ ἀρχιερατικό προσκύνημα τοῦ ἰ. σκηνώματος τοῦ Ἁγίου Λουκά, Ἀρχιεπισκόπου Κριμαίας, τοῦ ἱατροῦ, στήν Συμφερουπόλη Οὐκρανίας (9-12/6),
- ♦ συμμετεῖχε στίς πανηγυρικές – λατρευτικές ἐκδηλώσεις τῶν ἐγκαίνιων τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Νικάνορος Ἄργους Ὁρεστικοῦ Καστοριάς (26-27/6),